



## בבית המשפט העליון

רע"א 8265/19

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: פלונית

נגד

המשיבים: 1. המחלקה לשירותים חברתיים נווה יעקב  
2. פלוני  
3. פלונית  
4. פלונית

בקשת רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט המחוזי  
לנוער בירושלים (כב' השופטת ח' זנדברג) בעני"א 60087-  
11-19 מיום 8.12.2019

בשם המבקשת: עו"ד ורדה ברכה שטיינברג

בשם המשיבה 1: עו"ד מרווה בז'ה

בשם המשיב 2: עו"ד דליה שאול זיידנר

בשם המשיבה 4: בעצמה

### החלטה

בקשת רשות לערער על פסק הדין של בית המשפט המחוזי לנוער בירושלים (כב' השופטת ח' זנדברג), בגדרו נדחה ערעורה של המבקשת על החלטת בית המשפט לנוער בירושלים (כב' השופט ש' לייבו).

1. המבקשת, כבת 15 שנים (להלן גם: הקטינה), סובלת מסכיזופרניה ונמצאת מזה כשנה באשפוז פסיכיאטרי בבית החולים "איתנים" בליווי רשויות הרווחה. לבית המשפט לנוער הוגשו בקשות שונות בנוגע להמשך הטיפול בקטינה, ובהן בקשה לאשר טיפול באמצעות תרופה מסוג "לפונקס" בהתאם להמלצות הצוות הרפואי, ובקשה להאריך את צו האשפוז הפסיכיאטרי של הקטינה ולהורות על השמתה בהמשך במסגרת פוסט

אשפוזית. בנוסף, משמלאו לקטינה 15 שנים, היא הודיעה לבית המשפט כי אינה מעוניינת בייצוג האפוטרופא לדין שמונתה לה, אלא בייצוג על ידי באת כוח שייצגה בעבר את אביה, המשיב 2 (להלן: האב). אמה של המבקשת, המשיבה 3, הסכימה למתן הטיפול המבוקש וכן להארכת האשפוז והשמה במסגרת פוסט אשפוזית לאחריו. המבקשת ואביה התנגדו לטיפול האמור, וכן עתרו להורות על העברתה לבית משפחה מקהילתו של האב (להלן: המשפחה). נוכח טענות אלו, התיר בית המשפט לאב להגיש חוות דעת רפואית בעניינה של הקטינה. לאחר שזו האחרונה התקבלה (מטעם ד"ר אלן פליישמן), בדיון מיום 18.11.2019 נשמעו הקטינה, אחותה ומנהל מחלקת ילדים ונוער באיתנים, פרופ' יואב כהן. לעניין הייצוג, קבע בית המשפט כי הקטינה תיוצג על ידי באת כוח כפי שהתבקש על ידה, וזאת לצד הייצוג על ידי האפוטרופא לדין, שמינויה נותר על כנו (וזאת, כפי שצוין בהחלטה נוספת מאותו יום נוכח הקשיים הנובעים מכך שבאת כוחה ייצגה בעבר את אביה). בתום אותו דיון החליט בית המשפט לנוער להתיר את הטיפול בלפונקס, בכפוף לביקורת ומעקב בפרקי זמן קצרים על מצבה של הקטינה ותגובותיה לתרופה, והורה על הארכת צו האשפוז של הקטינה ב-30 ימים כפי שהתבקש. עוד צוין כי ככל שניתן יהיה לבצע השמה באחת מהמסגרות בטרם פקיעת צו האשפוז יש לעשות כן, וכי העברת הקטינה למשפחה שהוצעה אינה מתאימה לצרכיה בשלב זה.

2. ערעור הקטינה על החלטה זו נדחה כאמור על ידי בית המשפט המחוזי לנוער (יוער כי פרופ' כהן נכח בדיון והציג את עמדתו לבית המשפט). לבקשת המבקשת, לאחר הדיון הוגשה לבית המשפט המחוזי התייחסות מטעם ד"ר פליישמן לדברי פרופ' כהן. לעניין הטיפול התרופתי צוין כי ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בהחלטת הערכאה הדיונית להעדיף חוות דעת מומחה מסוימת על פני רעותה, וכך גם בענייננו מקום שבו שני המומחים מסכימים כי התרופה מתאימה לטיפול בסכיזופרניה והמחלוקת ביניהם נוגעת לעיתוי התחלת השימוש בה. בהקשר זה צוין כי העדפת עמדתם של המומחים המטפלים בקטינה מזה כשנה ומכירים אותה היטב, ובהינתן המעקב על תגובותיה של הקטינה לתרופה, אינה מקימה עילה להתערבות בהכרעת בית המשפט לנוער. אשר להשמת המבקשת לאחר האשפוז, בית המשפט המחוזי דחה את טענת המבקשת כי יש לראות במשפחה כקרובי משפחה, וקבע כי בנסיבות המקרה שפורטו על ידו אין מקום להורות על יציאתה לשם מבלי שנערכה בדיקה מקיפה אם מסגרת זו מתאימה לצרכיה של הקטינה. בית המשפט המחוזי הוסיף ודחה גם את השגות המבקשת על ייצוגה בידי האפוטרופא לדין בהעדר עילה להתערב בהחלטת בית המשפט לנוער.

3. מכאן הבקשה שלפניי. הקטינה טוענת, בין היתר, כי נפלה שגגה בהחלטה להתיר את הטיפול התרופתי, שכן מדובר בתרופה שעלולה לגרום לתופעות לוואי קשות, ומשום

שבהתאם לחוות דעתו של ד"ר פליישמן, עדיין לא הגיעה העת לעשות בה שימוש. נטען כי לא היה מקום לאפשר לפרופ' כהן להעיד בדיון בבית המשפט המחוזי, בשם לב לכך שלד"ר פליישמן לא הייתה ההזדמנות לעשות כן. עוד נטען כי המסגרת הפוסט אשפוזית העומדת על הפרק אינה מתאימה לאורח חייה התרבותי, ויש לאפשר לה להתגורר בבית המשפחה שהסכימה לקבלה בנפש חפצה. בנוסף, טוענת הקטינה כי יש להורות על ביטול מינוי האפוטרופא לדין, שכן היא אינה מייצגת את רצונה וטובתה.

4. התבקשה תשובת המשיבים. המשיבה 1, המחלקה לשירותים חברתיים שמיוצגת על ידי פרקליטות המדינה, סבורה כי הבקשה אינה מגלה עילה למתן רשות לערער לבית משפט זה גם בהינתן הגמישות הנוהגת בעניינם של קטינים, וזאת בהיעדר הצדקה להתערב בקביעותיהן המנומקות של הערכאות הקודמות. לגופם של דברים, הוסבר – בעיקרם של דברים – כי לעמדת הרופאים המטפלים בקטינה טרם הושג איזון תרופתי בעניינה, והיא לא מסוגלת לדאוג לצרכיה הבסיסיים. אשר לטיפול התרופתי, צוין כי בעניינה של הקטינה נעשה ניסיון טיפולי קודם בארבע תרופות אחרות (לכל הפחות), ואולם השיפור במצבה עקב כך היה מינורי. בנסיבות אלו, כך נטען, אין מקום להתערב במסקנת בית המשפט לנוער כי לטובת הקטינה יש להתחיל את הטיפול בלפונקס. אשר להשמת הקטינה לאחר האשפוז, נטען כי עמדת גורמי המקצוע המטפלים במבקשת כולם היא כי המסגרת המתאימה ביותר עבורה בתום האשפוז היא מסגרת פוסט אשפוזית, וכי נעשה מאמץ למצוא מסגרת ייעודית לקהילה שאליה משתייכת הקטינה אלא שזו אינה בנמצא. אשר לבקשת הקטינה לעבור לבית המשפחה נטען כי אפשרות זו לא נשללה, וקביעת בית המשפט המחוזי, שלפיה לא ניתן לקבלה מבלי לקבל קודם לכן את עמדת גורמי הרווחה, הולמת את מצבה המורכב של הקטינה ואינה מקימה עילה להתערבות.

5. בתשובתה של האפוטרופא לדין נטען כי פסק הדין של בית המשפט המחוזי עולה בקנה אחד עם טובתה של הקטינה, וכי בבקשה לא הועלה כל טעם המצדיק מתן רשות לערער או התערבות בקביעות הערכאות הקודמות. האפוטרופא לדין סבורה כי אין לעכב עוד את הטיפול התרופתי בלפונקס ויש לאפשר את התחלתו במהלך האשפוז, ובכך לשפר את הסיכוי כי תימצא לקטינה מסגרת פוסט אשפוזית מתאימה בהקדם. בתשובת האב נטען, בתמצית, כי יש לקבל את בקשת הרשות לערער על כל טענותיה, וציין כי הערכאות הקודמות שגו כשלא קיבלו את העמדה שהוצגה בחוות דעתו של ד"ר פליישמן, לרבות באשר למיקום השמתה של הקטינה לאחר האשפוז.

לשלמות התמונה יוער כי בהודעת העדכון מטעמה של המשיבה 1 מיום 17.12.2019 נמסר כי הקטינה החלה לקבל את הטיפול התרופתי ביום 12.12.2019, וכי נערך לה ראיון במסגרת פוסט אשפוזית ביום 16.12.2019.

6. לאחר שעיינתי בבקשה ובתשובות לה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות בהעדר עילה למתן רשות לערער ב"גלגול שלישי" לפני בית משפט זה, וזאת גם בהינתן המאפיינים המיוחדים של בקשות מן הסוג דנן (רע"א 1088/16 פלונית נ' עו"ס לחוק הנוער, פסקה יד (7.3.2016); רע"א 2224/14 פלוני נ' מחלקה לשירותים חברתיים רעננה, פסקה 5 (7.4.2014)). עניינה של הקטינה נבחן באופן יסודי על ידי גורמי המקצוע ובית המשפט לנוער, שנתן דעתו למורכבות מצבה הנפשי והמשפחתי של הקטינה, וקיבל החלטה על בסיס נתונים מלא בעניינה – בכל אחת מהסוגיות שעמדו על הפרק, כאשר שיקול העל הוא טובת הקטינה. בפסק דינו בערעור, עמד בית המשפט המחוזי על קביעות אלו בפירוט, ולא מצא להתערב במסקנות בית המשפט לנוער, וזאת אף לאחר שקיבל חוות דעת נוספת מטעם ד"ר פליישמן (ומטעם זה איני רואה לקבל את טענת המבקשת שלפיה לא ניתנה למומחה מטעמה הזדמנות להציג עמדתו לפני ערכאת הערעור). במצב דברים זה, ובהינתן המעקב הרפואי הצמוד שצוין בהחלטת בית המשפט לנוער על השפעותיה של התרופה על הקטינה כמו גם העובדה שלא נסתם לחלוטין הגולל על האפשרות – ככל שתימצא מתאימה ולאחר ביצוע הבדיקות הנדרשות – כי הקטינה תעבור לבית המשפחה (ומבלי שאביע עמדה בעניין זה), איני סבור כי קמה עילה למתן רשות ערעור.

הבקשה נדחת. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ו בכסלו התש"ף (24.12.2019).

ש ו פ ט